

Den sidste Sag paa Dagsordenen var: „Forespørgsel af Folkethingmanden for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (R. Jensen) til Indenrigsministeren“.

(Forespørgslen findes i Tidenden Sp. 149.)

R. Jensen: Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør ydes Erstatning for de Høgtjørfler, som under sidste Krig ere ydede til den danske Hær, har allerede tidligere forskjellige Gange været bragt frem, og første Gang i October 1865 i Rigsraadets Folkething, hvor det imidlertid blev afvist af Finansministeren som et Spørgsmaal, der hørte ind under Rigsdagens Omraade. Derpaa blev det i Januar 1866 af det samme Medlem, som havde bragt det frem i Rigsraadet, og som tillige var Medlem af Rigsdagens Landsting, bragt frem i dette, hvor det blev modtaget paa en efter Omstændighederne gunstig Maade, idet den høitærede Indenrigsminister erklærede, at han ikke ubetinget var mod en saadan Erstatning, men at Grunden til, at han ikke hidtil havde ladet et Lovforslag i den Henseende udarbejde, var, at det Materiale, som forelaa, ikke i den da foreløbne Tid havde kunnet underkastes en saadan Bearbejdelse, som var nødvendig for deraf at danne et Lovforslag. Der blev under Forhandlingen i Landstinget om denne Sag reist forskjellige Indsigelser imod, at der overhovedet skulde ydes nogen Erstatning, idet man navnlig gjorde gjældende, at denne vilde blive saa betydelig, at den vilde blive trykkende for Statskassen, men denne Opfattelse synes mig aldeles urigtig; thi, er det nødvendigt, at Erstatningen bliver betydelig, er det dog aabenbart, at den langt lettere vil kunne bæres af Statskassen, det vil sige af samtlige Skatteydere, end af den begrænsede Deel af Skatteydere, som hidtil har maattet bære Trykket. Jeg skal ikke her gaae ind i Enkelthederne af, i hvilket Omfang en saadan Erstatning skulde ydes, thi det ligger selvsølgelig ikke for; men der er neppe Nogen, som vil benægte, at Flere af dem, der

have ydet disse Højtjørfler, derved have bragt et saa betydeligt Offer, at det, efter de Grundsatninger, som i det Hele i den nyere Tid have gjort sig gjældende i vor Lovgivning, vilde være ubilligt, om de Byrder, som vare baarne af det hele Land, altsaa i samtlige Skatteydere's Interesse, alene skulde hvile paa de Enkelte, der oprindeligt havde baaret dem. Jeg skal ligeledes erindre om, hvad der i lignende Retning tidligere er skeet, og det er ikke lang Tid siden, at vi have haft forskjellige Sager til Behandling, som gik ud paa, at yde Erstatning til Folk, som vare skadelidte under Krigen; men jeg skal navnlig udhæve een Omstændighed, som forekommer mig aldeles afgjørende, nemlig den, at der efter Krigen i 1848—50 blev ydet en saadan Erstatning som den, hvorefter her er Tale. Man vil altsaa ikke nu kunne nægte en saadan Erstatning, uden at komme i ligefrem Strid med, hvad der dengang skete, og overhovedet i Strid med de Grundsatninger, man bestandigt har fulgt i saadanne Forhold. Der blev af et meget talende Medlem i Landstinget gjort gjældende imod at yde Erstatning for disse Høgtjørfler, at de dog vare det Mindste, der kunde ydes vor Armee; men denne Indsigelse rammer aldeles ikke selve Spørgsmaalet om Erstatning, der paa ingen Maade berører Spørgsmaalet om Nødvendigheden af Høgtjørflerne, og jeg skal derfor slet ikke her fordybe mig i en Undersøgelse af, hvorvidt de Høgtjørfler, som have været ydede, i alle Tilfælde have været nødvendige. Det Spørgsmaal, som alene har nogen Vægt for mig, er, om de Højtjørfler, der i Virkeligheden ere ydede, bør erstattes eller ikke, og der er da, saavidt mig bekjendt, ikke gjort nogen Indsigelse imod den Grundsatning, at Billighed taler for, at disse Høgtjørfler, som have været trykkende i meget høi Grad, bør erstattes, idet man dog med stort Estærtryk har gjort gjældende, at Ingen kan have noget retmæssigt Krav paa at faae dem erstattede. Spørgsmaalet om, hvorvidt Ret og Billighed i disse Forhold gaae, skal jeg ogsaa ganske lade ligge, idet det ikke for mig